Īpašniekiem
piespiedis
sakārtot teritorijas

4. lappusē

Kā saimnieko
Kurzemes novadu
laukos?

5. lappusē

Sargies no
dunduriem un
lapsenēm

11. lappusē

Riebiņu novada svētki – par godu pašvaldības piecu gadu jubilejai

● Svelmainas un pasākumiem piestātinātas izdekušās Riebiņu novada piektās dzimšanas dienas svinības. 17. jūlijā Riebiņu parka estrādī pašdarbības kolektīvu koncertā ar saskanīgu un sparīgu dejas soli ieskandināja Rušonas un Siļukalna kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvi (attēlā). Ar dziesmām skatītājus priecēja dziedošie kolektīvi, tika sveikti veiksmīgākie projekti realizētāji, suminātas kuplās ģimenes.

17. jūlijā Riebiņu novada Riebiņu parkā visas dienas garumā, piedāvājot daudzveidīgu sporta un kultūras programmu, aizritēja novada svētki, «Novadnieku» informē pašvaldības sabiedrisko attiecību speciālists Rolands Naglis.

Jau no paša rīta 10 novada komandas un ciemiņi no citām pašvaldībām uzsāka cīņas pludmales volejbola laukumā, starpjūt novada organizētajā pludmales volejbola sacensību «Riebiņi 2010» pirmajā posmā.

Savukārt pēcpusdienā parkā ikviens svētku dalībnieks varēja iegādāties vietējo novada amata meistarū izstrādājumus un lauksaimniecības produkciju, bet uz estrādes skatuves dēļiem kāpa novada pašdarbības kolektīvi: Riebiņu

kultūras nama folkloras kopa «Jumaleņa», Rušonas un Siļukalna vidējās paaudzes deju kolektīvs, Siļukalna kultūras nama senioru ansamblis, Stabulnieku kultūras nama meiteņu ritma grupa «Mazā kaprīze», Stabulnieku kultūras nama krievu dziesmu ansamblis «Zapevočki» un Silajāņu kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis.

Novada svētku svinīgajā pasākumā novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, sveicot klātesošos novada svētkos, norādīja, ka šogad novads svin savas pastāvēšanas piecus gadus, kuru laikā ne mazums izdarīts katrā novada pagastā. Īpaši — sporta zāles izbūve Galēnos, administratīvā centra būvniecība Siļukalnā, Rušonas pamatskolas renovācija un citu novada objektu sakārtošana.

Domes priekšsēdētājs atzina, ka, vi-

ņaprāt, Riebiņu novadā, pagastiem apvienojoties, nav piepildījušās sākotnējās bažas, ka visi līdzekļi lielākoties tiks ieguldīti tikai administratīvajā centrā. Uz to norāda gan piecu gadu laikā pašvaldības realizētie projekti novadā, gan tie, kas šobrīd tiek realizēti.

Sveicot novada svētkos, domes priekšsēdētājs uzsvēra arī sabiedrisko organizāciju lielo nozīmi novada attīstības veicināšanā. Tādēļ svinīgajā pasākumā tika sveiktas vairākas sabiedriskās organizācijas un to vadītāji par veiksmīgu projektu realizāciju: sieviešu klubs «Anemone», sabiedriskā organizācija «Atspulgs», Galēnu kultūrvēstures biedrība, biedrība «Siļukalna Gundegas», «Siļukalna zilais lakatiņš» un Silajāņu pamatskolas direktore Skaidrīte Žukova.

Turpinājums 3. lappusē.

ABONĒJIET «NOVADNIEKU»

augustam un pārējiem mēnešiem līdz gada beigām!

Modernizētajās
«Latvijas Pasta» nodaļās
to var izdarīt līdz
26. jūlijam,
pārējās pasta nodaļās
un pie pastniekiem
līdz 21. jūlijam,
«Novadnieka» redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā «Abonēšana» —
līdz 20. jūlijam.

Kādam būt jaunajam Līvānu novada ģerbonim?

Līvānu novada dome aicina iedzīvotājus izteikt savas domas par to, kādam būt Līvānu novada ģerbonim, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā kopš 2009. gada 1. jūlija Līvānu novada administratīvajā teritorijā ietilpst sešas teritoriālās vienības: Līvānu pilsēta, Rožupes, Turku, Sutru, Rudzātu, Jersikas pagasti. Ar Heraldikas komisijas lēmumu ir apstiprināts Līvānu pilsētas ģerbonis un Jersikas pagasta ģerbonis.

Izveidojoties jaunai administratīvi teritoriālai vienībai — Līvānu novadam — radās nepieciešamību pēc jauna — **LĪVĀNU NOVADA ĢERBONA**.

Līvānu novada dome aicina iedzīvotājus izteikt savu viedokli par pieciem mākslinieces Svetlanas Kulgajevas izstrādātajiem iespējamajiem ģerboņa variantiem.

Viedokli iespējams paust līdz 20. jūlijam:

✓ Nosūtot e-pastu pašvaldībai: dome@livani.lv.

✓ Nosūtot vēstuli: Līvānu novada dome, Rīgas iela 77, Līvāni, LV-5316.

✓ Personīgi un rakstiski domes kancelejā (2. stāvs, 205. kabinets) Rīgas ielā 77, Līvānos.

Ar Līvānu novada ģerboņa variantiem iespējams iepazīties Līvānu novada domē, kā arī pašvaldības oficiālajā interneta mājas lapā www.livani.lv.

Pēc iedzīvotāju viedokļu apkopošanas Līvānu novada ģerbonis vēl jāapstiprina Heraldikas komisijā, kā arī Līvānu novada domē.

Iz vēstures...

Pirmo Līvānu ģerboni Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis apstiprināja 1938. gada 30. septembrī. Pilsētas ģerbonī zilā laukā attēlotais sudraba pālis simbolizē divas upes — Dubnu un Daugavu. Sudraba vanadziņš virs pāļa ir augsta lidojuma simbols. Pamatoties uz vēstures materiāliem, 1996. gadā tika izstrādāts un Ministru kabinetā apstiprināts ģerbonis ar vanadziņu.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Svešvalodas sāks mācīt jau pirmklasniekiem

Svešvaloda būs jāmācās jau no pirmās klases. Valdības gaitēnos ceļu aizsākuši grozījumi likumos, kas paredz angļu, vācu vai kādu citu valodu no 2011. gada septembra mācīt jau pirmklasniekiem. Eksperti šo lēmumu vērtē ļoti pozitīvi, norādot, ka svešvalodu apguvi var droši sākt pat vēl jaunāki bērni. Latvijā aptuveni trīs tūkstoši bērnu angliski, vāciski vai franciski runāt mācās jau bērnudārzā. Lai gan līdz šim pirmā svešvaloda bērniem obligāti jāsāk apgūt no trešās klases, sešdesmit divās jeb aptuveni vienā desmitajā daļā skolu bērni svešvalodu apgūst, jau skolas gaitas sākot. Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc Izglītības ministrija izlēma, ka svešvaloda agrāk jāsāk mācīties visiem bērniem. Tāda arī esot Eiropas Savienības jaunākā iniciatīva. Paredzēts, ka svešvalodu apguvei pirmos divus skolas gadus tiks veltītas divas stundas nedēļā, pēc tam trīs. Ar skolotāju nodrošinājumu problēmu nebūšot, arī mācīšanas metodes nebūšot vecmodīgas. Lai gan eksperti uzskata, ka agrinā vecumā bērniem varētu mācīt pat divas svešvalodas, pagaidām Latvijā šī iniciatīva ir vēl tikai vizijas formā. Šobrīd pie mums skolēni otro svešvalodu sāk apgūt no sestās klases.

Nodokļus celt nedrīkst

Nodokļu palielināšana ir nepieļaujama, uzņēmumi savā attīstībā tiktu atsviesti atpakaļ, samazinātos ienākumi valsts budžetā, nerastos jaunas darbavietas un no iecerētās izešanas no krīzes Latvija attaptos 2009. gada sākumā, kad neviens nezināja, kas būs, LTV1 raidījumā «Panorāma» uzsvēra Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rīmšēvičs. Nākamā gada budžeta konsolidāciju 400 miljonu latu apmērā varētu veikt, strukturējot valsts budžetu, uzskata bankas vadītājs, bet aizņemties no starptautiskajiem aizdevējiem Latvijai vairāk nevajadzētu. «Kāpēc aizņemties, ja naudas ir pietiekami un mierīgi var dzīvot līdz gada beigām?» vaicāja Rīmšēvičs. Viņš uzskata, ka ir nevis pārspilēts, bet gan piesardzīgs optimists un ka Latvijas iedzīvotājiem sliktāk nebūs un nevajadzētu pārmērīgi tikai uzkrāt. Jau iepriekš bankas vadītājs izteicies, ka šī gada pirmā ceturksņa iekšzemes kopprodukta rādītāji liecina par nelielu ekonomikas izaugsmi. Otrajā ceturksnī, salīdzinot ar pirmo, arī būšot izaugsme. Gada griezumā gan ekonomikas izaugsme būšot negatīva. Latvija sākotnēji no starptautiskajiem aizdevējiem vēlējas aizņemt 7,5 miljardus eiro (5,3 miljardu latu). Informācija Finanšu ministrijas mājaslapā liecina, ka līdz šā gada marta vidum Latvija no starptautiskajiem aizdevējiem bija saņēmusi četrus miljardus eiro (2,8 miljardus latu), no tiem 2,7 miljardi eiro (1,9 miljardi latu) nākuši no Eiropas Komisijas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Mēs nemīlam cilvēkus tādus, kādi viņi ir, bet tādus,
kādi viņi mums šķiet.*

Ž.Sanda

Ievēlēta Līvānu novada pašvaldības un uzņēmēju konsultatīvā padome

Līvānu novada inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā pulcējās Līvānu novada pašvaldības pārstāvji un uzņēmēji, lai ievēlētu Līvānu novada pašvaldības un uzņēmēju konsultatīvo padomi 10 cilvēku sastāvā, informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Pēc Līvānu novada uzņēmēju iniciatīvas un ar Līvānu domes atbalstu tika nodibināta divpusēja konsultatīvā padome, kuras mērķis veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību un dialogu starp uzņēmējiem un pašvaldību Līvānu novadā. Tā būs iespēja veiksmīgāk aktivizēt savstarpēju sadarbību, labāku uzņēmējdarbības vidi novadā, kopīgu pro-

jektu īstenošanu, Līvānu novada tēla veidošanu, viedokļu un priekšlikumu apmaiņu un iespēja laikus informēt uzņēmumus par aktuāliem notikumiem Līvānu novadā.

Padomes sastāvu veido septiņi cilvēki no uzņēmēju vidus un trīs cilvēki no pašvaldības. Ar pārliecinošu balsu vairākumu uzņēmēju padomē ievēlēti Ēriks Salcevičs — SIA «Sencis», Pēteris Romanovskis — SIA «Līvānu kūdras fabrika», Jānis Klaužs — SIA «Līvānu mājas un logi», Dainis Skrūzmanis — SIA «RNS-D», Antons Kokins — SIA «AVMOTORS», Diāna Vanaga — SIA «Paula-3», Aigars Ostrovskis — SIA «Jaunsilava».

Augusta pirmajā pusē notiks nākamā padomes pulcēšanās, kur uz vienu gadu tiks ievēlēts Līvānu novada pašvaldības

un uzņēmēju konsultatīvās padomes priekšsēdētājs un vietnieks, kā arī papildināts padomes sastāvs ar trim pārstāvjiem no Līvānu novada domes. Padome tiksies vienu reizi mēnesī, lai diskutētu par kopīgu projektu īstenošanu, aktuālu jautājumu risināšanu, uzklaustu ieteikumus un realizētu dzīvē radušās idejas.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods izteica savu atzinību par šādas padomes izveidi un aicināja klātesošos būt aktīviem un novēlēja veiksmīgu savstarpēju sadarbību.

Savukārt Saeimas deputāts Jānis Klaužs uzsvēra, ka padome nekādā ziņā nebūs vēl viena birokrātisko institūcija, bet gan reāls instruments, kā pārstāvēt Līvānu uzņēmēju viedokli valsts varas gaitēnos ne tikai Līvānos, bet arī Rīgā.

Upmalas teātra draugu kopa un vārkaviete pedalīsies VII Vislatvijas kāzu vedēju un vakara vadītāju salidojumā Kāzu muzejā

Gulbenes novada Lizuma pagasta «Rubenēs» — senā lauku sētā, ko ieskauj mežs, atrodas Kāzu muzejs. Kopš 2004. gada par muzeja tradīciju kļuvis kāzu vedēju salidojums augusta pirmajā sestdienā un svētdienā. Arī šogad, jau septīto gadu pēc kārtas, no 7. līdz 8. augustam Kāzu muzejā notiks Vislatvijas kāzu vedēju un vakara vadītāju salidojums.

Līdz šim katram salidojumam ir bijusi sava tēma — «Kāzas kā teātris», «Tradīcijas kāzās», «Scenārija aktualitāte», bet turpmāk vairāk uzmanības tiks veltīts Latvijas novadiem. Šogad tā būs Latgale. Nākamgad — cits novads, tā tas turpināsies, līdz būs iepazītas katra novada kāzu īpatnības.

Katrā salidojumā ir arī savi dižvedēji. Vārkavas novada sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska informē, ka šogad tie būs Rudīte un Valdis Veitmaņi, pašlaik rīdzinieki. Rudīte ir vedējmatē ar latgaliskām saknēm, bet viņas dzīvesbiedrs Valdis gan ir vidzemnieks, tomēr ir daudzu latgalisko tradīciju piekritējs. Veitmaņu pāris ir vadījis vairākas kāzas, atraktivitāte Rudītei ir ielikta šūpuli, jo savulaik, kad viņa vēl dzīvoja dzimtajā Vārkavā, skolas un studiju laikā, Rudīte bija neskaitāmu pasākumu rīkotāja un vadītāja. Tāda pati prieka dzirksts ir tikusi arī viņas dzīvesbiedram, kas ir ļāvis izveidot veiksmīgu vadītāju tandemu. Dižvedēju pāris vēlas parādīt, kā mainījušās latgaliešu kāzu tradīcijas laika griežos, tāpat ir sagatavoti konkursi salidojuma dalībniekiem, aktualizēti būs jautājumi par jaunā pāra sagaidīšanu, guldināšanu, tostau saukšanu, valsešanu. Pulksten divpadsmitos izspēlēs mičošanas rituālu, baudīs mičošanas torti un šampanieti.

Savukārt otrajā salidojuma dienā durvis vērš radošās darbnīcas, kurās varēs izgatavot dažādas lietas, kas ikvienam vedējpārim vai vadītājam var noderēt,

● Upmalas teātra draugu kopas režisore Anita Brakovska sacer lugu 2010. gada Teātra svētkiem.

gatavojoties kāzām vai pasākumam. Salidojuma goda viesi būs 8. Saeimas deputāte, Latvijas Universitātes profesore, habilitētā filoloģijas doktore, grāmatas «Kāzas Latgalē» autore Janīna Kursīte un leģendārā režisore un skatuves runas meistare Antonija Apele. Janīna Kursīte dalīsies savā pieredzē, savos pētījumos un vērojumos par kāzām ne tikai Latgalē, bet arī citviet, jo šobrīd top Janīnas Kursītes pētījums par kāzām kādā citā Latvijas novadā. Savukārt Antonija Apele sniegs padomus runas mākslā.

Kāzu muzejs un dižvedēji aicina ikvienu interesentu piedalīties šajā pasākumā, jo kāzām jābūt vienam no jautrākajiem, laimīgākajiem un skaistākajiem notikumiem jaunā pāra dzīvē, un vedējiem par to jāgādā! Arī pasākumu riko-

šana un vadīšana prasa daudz pūļu un izdomas! Salidojumam var pieteikties, zvanot Vivitai Pajatei pa tālruni 29492964 vai 22163858.

Salidojuma viesus priecēs īsti Latgales kāzu muzikanti — Jānis Rutkis un viņa grupa «Mārrutki» no Aglonas, bet apdziedāt visus un rādīt jautrus skečus izraibās dzīves steigs Vārkavas novada Upmalas teātra draugu kopa. Pašlaik Upmalas teātra draugu kopai rit arī pēdējie sagatavošanās darbi Teātra svētkiem, kuri jau sešpadsmito gadu pēc kārtas pulcē gan vietējos vārkaviešus, gan tos, kurus dzīve ir izmētājusi pa visu Latviju un pa plašo pasauli, gan novada ciemiņus, jo šie Teātra svētki tradicionāli tiek rīkoti tās dienas pievakarē, kad Vārkavas kapos ir kapu svētki. Šogad tie iekrīt sestdien, 31. jūlijā.

Vārkavā mācās, rīko nometnes bērniem

● Nometnes «Mazā noslēpumu sala» dalībniekiem top dārgakmeņi — apgleznoti akmeņi.

Vasarā skolās parasti valda klusums un miers, bet šī vasara ir izņēmums Vārkavas pamatskolā, kur bērnu čaloņa nerims līdz pat jūlija iepriekš pēdējai nedēļai, stāsta Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska.

Kā jau pirms kāda laika tika ziņots, kopš 2009. gada nogales un 2010. gadā Vārkavas pamatskola piedzīvo patīkamas pārmaiņas. Tās ir skārušas gan mazos, gan lielos Vārkavas pagasta iedzīvotājus, jo šajos mēnešos Vārkavā tiek īstenots «Sorosa fonda Latvija» iniciatīvas «Pārmaiņu iespēja skolām» projekts «Skola mazam un lielam», kura mērķis ir radīt ilgtspējīgu un daudzveidīgu sabiedrisko centru, kurā pašvaldības iedzīvotāji vispusīgi attīstītos un darbotos. Šī projekta iecere piederēja un īstenošanas lielākie un atbildīgākie darbi gūlās uz triju sieviešu — Vārkavas pamatskolas direktores Skaidrītes Mednes, Vārkavas pagasta pārvaldes vadītājas Intas Kivlenieces, plānošanas speciālistes Vijas Šoldres — pleciem. Savukārt Vārkavas

pamatskolas pedagogu kolektīvam, kas apmācīja radošo darbnīcu dalībniekus, tā ir gan jauna pieredze, gan papildus ienākumu gūšanas veids.

Pirms projekta pieteikuma iesniegšanas gan skolēni, gan viņu vecāki, gan pagasta iedzīvotāji tika aptaujāti par to, kādas prasmes viņi labprāt apgūtu un kādas zināšanas būtu visnepieciešamākās. Ziemā tika iepirkts inventārs un iekārtotas telpas datorapmācības, šūšanas, adīšanas un tamborēšanas, tautas mūzikas instrumentu spēles apguves darbnīcām, netradicionālo tehniku pulciņam, uzņēmējdarbības konsultāciju centram. Darbnīcās un centrā darbojās un mācījās gan skolas bērni, gan dažāda vecuma pagasta iedzīvotāji. To paaudžu cilvēki, kuru bērnībā, jaunībā un brieduma gados par datoru nebija ne dzirdēts, ne tas redzēts, steigza pagūt sen kāroto. 25. jūnijā datorapmācības kursu pabeidza otrā pieaugušo grupa, augustā tiks uzņemta trešā. Pieaugušajiem tikpat saistošas un nepieciešamas bija uzņēmējdarbības konsultāciju centrā Vijas Šoldres sniegtās zināšanas, kā arī ikdienā lieti noderēja šūšanas

darbnīcā gūtās iemaņas un pieejamais inventārs. Savukārt bērni aizrautīgi darbojās itin visās darbnīcās.

Taču skolēnu darbošanās nebeidzās līdz ar mācību gada beigām. Tie, kas cītīgi apguva tautas mūzikas instrumentu spēli, piedalās Vārkavas teātra draugu kopas (režisore Aija Bītiņas) lugas «Pādejais gods» iestudējumā, un pašlaik šī teātra draugu kopā aktīvi brauc viesizrādēs.

Bet vissatraucošākie un gaidītākie brīži Vārkavas bērniem sākās 7. jūlijā, jo šī projekta ietvaros Vārkavas pamatskolā tiek rīkotas trīs vasaras atpūtas nometnes pašvaldības bērniem. Nometņu dalībniekiem ir iekārtotas istabiņas, ir iegādātas 15 jaunas gultas, kumodes un skapji, teltis nakšņošanai pārgājienu laikā, kā arī izstrādāts rūpīgs pasākumu un piedzivojumu plāns.

Pirmā nometne «Mazā noslēpumu sala» sākās 7. jūlijā un ilga līdz 9. jūlijam, tā bija paredzēta 6 - 9 gadus veciem bērniem. Otrā nometne «Noslēpumu sala» sākās 13. jūlijā un turpinājās līdz 16. jūlijam. Šī nometne paredzēta 10 - 12 gadus veciem pusaudžiem,

● Nometnes «Mazā noslēpumu sala» dalībnieki pie nometnes karoga kopā ar pedagogēm Astridu Spūli (no kreisās) un Diānu Stuburi. Foto: A.Mačāns

bet trešā nometne «Meklējot Noslēpumu salu» paredzēta pusaudžiem no 13 - 16 gadu vecumam, tā sākas šodien, 20. jūlijā, un turpināsies līdz 24. jūlijam. Šajās 3, 4 vai 5 dienās nometņu dalībnieki darbojas radošajās darbnīcās, meklē apslēpto mantu, pulcējas vakara vīgvamā, piedalās spēlēs brīvā dabā, dodas vakara trasītē, lielākie bērni — pārgājienu un piedalās turnīrā, kā arī Minhauzena draugu salidojumā. Nometņu pedagogiem — Skaidrītei Mednei, Diānai Stuburi, Astrīdai Spūlei, Dagmārai Skutelei — nāk talkā arī vietējie iedzīvotāji — bijusi Vārkavas pamatskolas absolvente, šobrīd jau LLU Meža fakultātes studente Linda Landsmane, atpūtas vietas

«Meža oga» ipašnieks Aigars Dzerkalis, diķa — piemērotas peldvietas — ipašniece Valentīna Grigorjeva. Viņi palīdz nodrošināt bērniem pilnvērtīgu atpūtu un izzīņas iespējas. Protams, bērniem ir nodrošinātas arī ēdienreizes, par tām bērnu vecāki maksā ļoti maz — vienu latu dienā, par to jāpateicas vietējiem zemniekiem, kas par brīvu ir sagādājuši dažādus lauku sētas produktus.

Projekta «Skola lielam un mazam» turpināsies līdz šī gada novembrim. Iegādātais inventārs, gūtā pieredze, iedzīvotāju pozitīvās atsauksmes un attieksme lieti noderēs skolas turpmākās dzīves un attīstības gaitās.

Riebiņu novada svētki — par godu pašvaldības piecu gadu jubilejai

Sākums 1. lappusē.

Svinot novada piecu gadu pastāvēšanu, tika izvēlēta un sveikta ģimene, kurai Riebiņu novadā šogad pirmajai dzimis bērniņš. Par to kļuva stiprā un kuplā Sērmo ģimene no Galēnu pagasta Grībolvas.

Jāpiebilst, ka novada svinīgajā pasākumā tika sveikti arī novada kultūrtūrisma maršruta dalībnieki. No 12. jūlija novadā tika uzsākta maršruta izveide un potenciālo tūrisma maršruta dalībnieku un objektu apskate, lai jau tuvākajā nākotnē tūristiem, kas vēlētos apmeklēt Riebiņu novadu, varētu piedāvāt gan kultūrvēsturisko objektu apskati, kulinārā mantojuma bagātību nobaudišanu, atpūtu un naktsmitnes viesu mājās, gan citas aktivitātes, kas pieejamas novadā.

Kā ik gadu novada svētkos notika arī Gada cilvēka godināšana. Šogad novada domes deputāti nolēma šai nominācijai virzīt novadnieku, kinorežisoru Jāni Streiču.

Savukārt svētku noslēgumā visus klātesošos ar jaunu koncertprogrammu sveica grupa «Patrioti.lg».

● Stipras lauku sētas un stiprs novads būs tad, ja ģimenēs dzimis bērni. Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns (no kreisās) sveic Galēnu pagasta iedzīvotājus, Sērmo ģimenes seniorus — Jevgēniju un Jāzepu. Šogad novadā piedzimušais pirmais mazulītis papildinājis viņu mazbērnu pulciņu.

PREIĻU NOVADĀ

Apstiprināti noteikumi par novada teritoriju piespiedu uzkopšanu

Maijā Preiļu novada domes deputāti sēdē apstiprināja saistošos noteikumus «Preiļu novada teritoriju piespiedu uzkopšanas noteikumi». Šādu noteikumu galvenais mērķis ir nepieciešamība noteikt tiesisko regulējumu, kas ļautu pašvaldībai efektīvāk panākt likumā «Par pašvaldībām» noteikto autonomo funkciju izpildi savas administratīvās teritorijas labiekārtošanā un sanitārajā tīrībā.

Noteikumi nosaka, ka visām fiziskām un juridiskām personām to īpašumā vai lietošanā esošajos zemes gabalos jānodrošina kārtība un sanitārā tīrība, kā arī aiz-

liegts pieļaut teritorijas piegružošanu ar atkritumiem un apkārtējās vides piesārņošanu. Taču, ja kāds par kārtību nebūs parūpējies, jābūt gatavam, ka saņems brīdinājumu, pēc kura nekavējoties, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā zemes gabals būs jāsakopj. Pēc divām nedēļām ar domes izpilddirektora rīkojumu izveidota komisija triju pārstāvju sastāvā ir tiesīga veikt attiecīgā zemes gabala apsekošanu, sastādot aktu un pieņemot lēmumu par uzkopšanas darbu izpildi. Teritorijas īpašnieks saņems paziņojumu par neuzkopstās teritorijas piespiedu uzkopšanas laiku. Paziņojumā īpašnieks arī tiks brīdināts par iespējami vērtīgu mantu aizvākšanu, kuras netiņām var tikt izvestas kopā ar atkritumiem.

Teritorijas uzkopšanu veiks novada domes rīkotās iepirkumu procedūras rezultātā izvēlēts pakalpojumu sniedzējs. Pēc darbu pabeigšanas pakalpojumu sniedzējs piestādīs rēķinu novada domei. Savukārt dome saskaņā ar šo rēķinu no teritorijas īpašnieka (valdītāja, lietotāja) regresā kārtībā piedzīs visus izdevumus, kas saistīti ar neuzkopstās teritorijas sakopšanu.

Saistošo noteikumu izpildi kontrolēs un administratīvā pārkāpuma protokolus savas kompetences ietvaros sastādīs pašvaldības policijas darbinieki, domes struktūrvienību amatpersonas, ja šādas tiesības viņām noteiktas ar Preiļu novada domes priekšsēdētāja rīkojumu.

NOVADA DOMES LĒMUMI

Būs atbalsts biedrībai «Nidermuižas draudze»

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem «Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumam «Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības startēģiju īstenošanas teritorijā» un pasākumam «Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā», nolēms atbalstīt biedrības «Nidermuižas draudze» projekta pieteikumu ELFLA projektu konkursā «Nidermuižas baznīcas ēkas jumta vienkāršota rekonstrukcija». Nākamā gada budžetā tiks paredzēts pašvaldības līdzfinansējums, bet ne vairāk kā 493 latu apmērā (projekta kopējās izmaksas ir 11 931,04 latu).

Papildināties pašvaldības pamatbudžets

Domes sēdē veikti grozījumi saistošajos noteikumos par Preiļu novada 2010. gada pamatbudžetu.

Iepriekšējā daļa papildināta par 49 198 latiem, tajā skaitā dotācija no Izglītības un zinātnes ministrijas Preiļu Valsts ģimnāzijas metodiskā centra un pedagogu tālākiz-

glītības centra darbībai — 1000 latu; mērķdotācija bezmaksas interneta un datoru nodrošināšanai publiskajās bibliotēkās — 2808 latu; ieņēmumi no Lauku atbalsta dienesta atbalstītā projekta «Pelēcu ciema Liepu un Skolas ielas rekonstrukcija» attiecināmo izmaksu summas — 39 251 latu; dotācija no Valsts izglītības satura centra dziesmu svētku dalībnieku ēdināšanas un naktsmitņu izdevumu segšanai — 6139 latu. Attiecīgi izdevumu daļā šos līdzekļus paredzēts tērēt izglītībai — 32 047 latu apmērā, sociālajai nodrošināšanai — 5000 latu apmērā, kultūras vajadzībām — 2808 latu, bet pārējiem izdevumiem — 9343 latu.

Aptur lēmumu par liguma laušanu ar Preiļu pils nomniekiem

Apturēt šī gada 26. marta sēdē pieņemto lēmumu «Par 2006. gada 22. decembra nekustamā īpašuma nomas liguma laušanu» izpildi — tā vienbalsīgi nolēma pašvaldības deputāti.

Atgādinām, ka martā deputāti piekrita uzsākt liguma laušanas procedūru ar SIA «Projektu attīstība un investīcijas». Šis uzņēmums pirms četriem gadiem kļuva par Preiļu pils un daļas parka teritorijas nom-

nieku, bet šo gadu laikā projekta virzība nav uzsākta. Tā kā SIA «Projektu attīstība un investīcijas» labprātīgi nevēlas lauzt līgumu, pašvaldībai būtu jāgriežas tiesā. Pašlaik Rīgas uzņēmēji apsolījuši līdz 10. augustam samaksāt līgumā paredzēto īpašuma nomas maksu par 2009. gadu, kā arī iesniegt Preiļu novada domē detalizētus nekustamā īpašuma nomas līguma izpildes priekšlikumus.

Jautājums atkārtoti tiks skatīts novada domes sēdē šī gada augustā.

Parka daļu iznomās sportistu vajadzībām

Deputāti izskatījuši sporta kluba «Preimes kraukļi» valdes priekšsēdētāja Leonīda Valdoņa iesniegumu un to atbalstījuši.

Nolēmts nodot bezatlīdzības lietošanā (patapināt) daļu Preiļu pilsētas parka sporta klubam «Preimes kraukļi». Sportistu mērķis ir parkā izveidot distanču slēpošanas trasi un to pienācīgi uzturēt. Patapinājuma līgums ar sporta klubu tiks slēgts uz desmit gadiem.

Domnieki lēmuši arī par otru sporta kluba valdes priekšsēdētāja iesniegumu sakarā ar plānoto dalību projektu konkursā LEADER pieejas īstenošanas pasākumā

Biedrības «Eurika» pārstāvji ziedo pārtikas pakas trūcīgajām Preiļu novada ģimenēm

Preiļu novada sociālajā dienestā viesojās viens no biedrības «Eurika» dibinātājiem, «Latvijas Iepnums 2008» laureāts Matīss Barkovskis ar mērķi izziņāt situāciju Preiļu novadā un uzmeklēt tās ģimenes, kurām šobrīd klājas visgrūtāk, informēt Preiļu novada sociālā dienesta vadītāja Anīta Gāga.

Sadarbībā ar sociālā dienesta darbiniekiem tika apmeklētas desmit trūcīgas ģimenes ar bērniem, kurām tika nogādātas dažādas pārtikas preces: maize, eļļa, cukurs, sāls, griķi, rīsi, makaroni, dažādu graudu pārslas. Ģimenes bija patiesi priecīgas un pateicīgas par labdarību, jo šāda veida palīdzība ir liels atbalsts laikā, kad ienākumi ir ļoti ierobežoti. Apmeklētajām ģimenēm ienākumi ir no sešiem līdz 76 latiem uz vienu ģimenes locekli mēnesī. Tās visas ir atzītas par trūcīgām un tajās ir nepilngadīgi bērni.

Biedrības «Eurika» mērķis ir apzināt tās nepilnās ģimenes Latvijā, kurām ir ļoti zemi ienākumi un kurās rūpes par bērniem ir uzticētas mātēm, mēģinot šīm ģimenēm atrast ziedotājus. Tāpat M. Barkovskis izteicis iespēju trūcīgās ģimenes novadā apmeklēt arī turpmāk, piegādājot dažādas pārtikas preces.

Sadarbība ar biedrību «Eurika» sociālajam dienestam iesākās 2007. gadā, kad, domājot par Ziemassvētku atklātnēm, tika izvēlēta iespēja tās pasūtīt minētājā biedrībā. No bērnu zīmējumiem tika izveidotas skaistas atklātnes. Iegādājoties šādas Ziemassvētku kartiņas, sociālais dienests atbalstīja labdarības akciju, sarūpējot līdzekļus Bērnu klīniskās slimnīcas reanimācijas nodaļai.

«Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā». Projektam sportistiem nepieciešami 7043 latu, tāpēc tika lūgts pašvaldības līdzfinansējums. Deputāti vienojās, ka būs iespējams paredzēt 2011. gada budžetā līdzfinansējumu 2043 latu apmērā.

Piešķir naudu remontiem un politiski represētajiem

Apstiprināts Preiļu 1. pamatskolas iepirkumu komisijas protokols par skolas tualetu un dušas telpu remontdarbu izmaksām. Darbiem nepieciešami līdzekļi 9230,63 latu apmērā (tajā skaitā pievienotās vērtības nodoklis 21%) paredzēti no Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienesta atbalstītā projekta «Pelēcu ciema Liepu ielas posma un autoceļa Arendole — Pelēci posma rekonstrukcija» atgrieztās naudas.

50 latu (no budžeta sadaļas «Pārējie izdevumi») ar domes lēmumu piešķirti biedrībai «Latvijas politiski represēto apvienība» politiski represēto personu salidojuma rīkošanai, kas notiks Ikskīlē šī gada 31. jūlijā.

Sagatavots pēc Preiļu novada domes materiāliem

LĪVĀNU NOVADĀ

Konference par vides projektiem ekonomikas attīstībai

8. jūlijā Līvānos, Latgales mākslas un amatniecības centrā, notika praktiska konference «Vides projekti kā impulss ekonomikas attīstībai Latgales reģionā», ko organizēja Līvānu novada dome sadarbībā ar Vides ministriju un Komercedarības un finanšu pētniecības aģentūru, «Novadnieku» informē sabiedrisko attiecību praktikante Līvānu novada domē Evelina Petkeviča.

Ievadā uzrunu teica vides ministrs Raimonds Vejonis, uzsverot «zaļās» politikas nākotnes perspektīvas visās jomās. Otru uzrunu par to, kā sabiedrības spēkos ir samazināt ietekmi uz vidi, teica Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Līvānu novada domes plānošanas un attīstības daļas vadītāja Gunta Ozoliņa klātesošos iepazīstināja ar Līvānu novada vīziju turpmākajiem gadiem, uzsverot par prioritāti Līvānu novada iedzīvotāju dzīves labklājības nodrošināšanu. Aldis Adamovičs,

Preiļu novada domes priekšsēdētājs, prezentācijas laikā runāja par Latgales reģionu kopumā, izsakot pateicību Vides ministrijai par līdz šim sniegto atbalstu, kā arī to, ka Latgales reģiona pašvaldības nopietni domā par vides problēmām. Aldis Adamovičs uzsvēra: «Programmas stratēģiskā mērķa īstenošana notiek caur pašvaldību realizētajiem projektiem, kuru rezultātā tiek uzlabotas ūdensapgādes un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas.»

Vides ministrijas valsts sekretāra vietniece Vija Gēme pārrunāja nepieciešamību izstrādāt un ieviest jaunas tehnoloģijas, kas spēj nodrošināt ražošanu un produktus, kuri būtu mazāk atkarīgi no fosilās enerģētikas un radītu pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi. Savukārt Vides ministrijas Klimata politikas un tehnoloģiju departamenta direktors Valdis Bisters uzsvēra, ka kūdra ir neatjaunojams enerģijas resurss, tāpēc jāmeklē rezultatīva tehnoloģiju pāreja no fosilajiem uz atjaunojamajiem energoresursiem. «Galvenais klimata tehnoloģijās ir tas, ka jāatrod

pareizie spēka pielietošanas punkti ekonomikā un sabiedrībā, lai var panākt situāciju, ka katrs izvēlas enerģiju, kādu viņš grib lietot, nevis kāds viņam nosaka, ko darīt,» klātesošajiem teica Valdis Bisters.

Savukārt Nulles enerģijas ēku asociācijas prezidents Artis Heidemanis iepazīstināja ar vides problēmas risinājumu — vairāku tehnoloģiju apvienojumu, iegūstot vienotu risinājumu, kā vēl vienu ekonomikas problēmas risinājumu minot konkurētspējīga produkta izstrādi, kuru varētu eksportēt uz ES dalībvalstīm. Latvijas Siltumuzņēmumu asociācijas prezidents Edgars Vigants savā prezentācijā klātesošos iepazīstināja ar vienu no klimata tehnoloģiju nozarēm, kas dod iespējas izmantot klimata tehnoloģijas siltumenerģijas ražošanā. Tā zināmā mērā ir saistīta ar koģenerāciju un elektroenerģijas ražošanu.

Pēc prezentācijām norisinājās diskusijas, kur konferences tēmu loks bija saistīts ar pašvaldību īstenotajiem un turpmāk plānotajiem vides projektiem. Pašvaldības īpaši

pievērs uzmanību tiem principiem, kas nosaka prioritāti konkrētajam projektam. Izvērtējot faktorus, jāskatās, kā panākt kompleksu un ilgtermiņa rezultātu, raugoties no sociālās, ekoloģiskās un ekonomiskās ietekmes viedokļa. Tajā pašā laikā pašvaldību pārstāvji sniedza nelielu ieskatu dažādu vides projektu īstenošanā Latgales reģiona pašvaldībās. Diskusiju laikā tika runāts arī par pašvaldību piedalīšanos valsts atbalsta programmās un apspriesti jautājumi, kas kavē sasniegt labākus rezultātus.

Konferencē piedalījās arī 9. Saeimas deputāts Jānis Klaužs, Līvānu novada domes izpilddirektora vietniece Valija Ruisa, Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne, Ilūkstes novada domes priekšsēdētājs Stefans Rāzna, Rēzeknes augstskolas prorektors Edmunds Teirumnieks, Daugavpils universitātes rektors Arvids Barševskis, Kārsavas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Upenieks, kā arī citi valstisko un nevalstisko institūciju pārstāvji.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Kā lauku ekonomiku dažādo Kurzemes novados

Jūlija sākumā Valsts lauku tīkla pasākumu ietvaros biedrību «Preiļu lauksaimnieku apvienība» un «Latgales lopkopības biedrība» dalībnieki devās Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju centra Preiļu nodaļas lauku attīstības speciālistu organizētajā pieredzes apmaiņas braucienā uz vairākiem Kurzemes novadiem.

Kā stāsta biedrības «Preiļu lauksaimnieku apvienība» biroja vadītāja Aina Golubeva, divas dienas ilgā brauciena mērķis bija — pieredzes apmaiņa un laba pārņemama prakse citos novados. Latgaliešus interesēja pozitīvi piemēri saimniecību pārstrukturizācijai, lauksaimniecības produkcijas pievienotās vērtības paaugstināšanai. Zemniekiem un speciālistiem tā bija iespēja salīdzināt redzēto un savu personīgo saimniekošanas efektivitāti, kā arī jaunās pieredzes gūšana.

Piensaimniecības muzejs un sēņu audzētava Skrundas novadā

Brauciena pirmais apskates objekts bija Latvijas piensaimniecības muzejs Skrundas novada Rudbāržu pagasta Kalnamuižā. Jau spriežot pēc nosaukuma, ir skaidrs, ka muzejs veltīts Latvijas piena rūpniecības nozarei. Tajā ir apkopota informācija par piensaimniecības vēsturi no tālā 1918. gada līdz mūsdienām. Muzejā apskatāmas dažas piena pārstrādes iekārtas, vēsturiskas fotogrāfijas un senas grāmatas, kurās var gūt vērtīgu ieskatu par nozares smalkumiem.

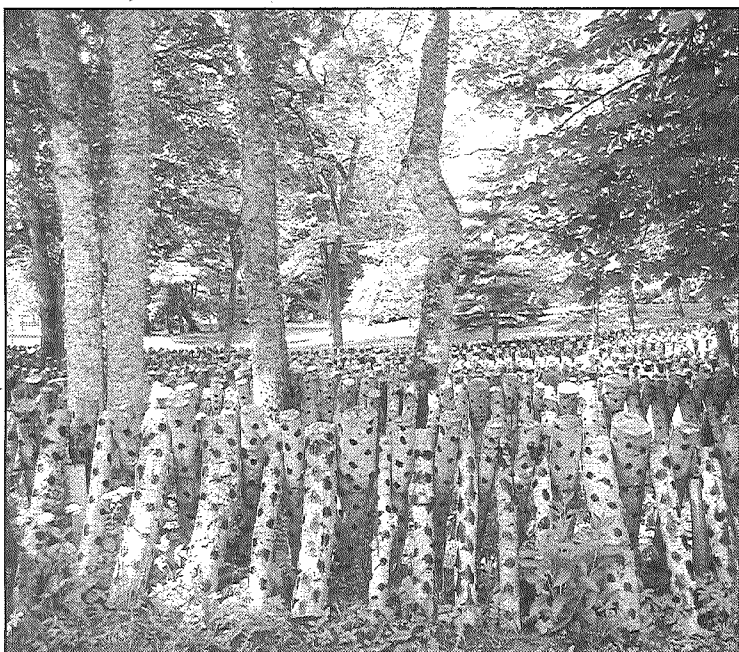
Piensaimniecības muzeja izveides laikā liela daļa no eksponātiem tika restaurēti. Zīmīgi, ka muzejs ir ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma palīdzību īstenots projekts «Latvijas piensaimniecības muzeja atjaunošana».

Skrundas novada Rudbāržu pagastā notika iepazīšanās ar Latvijā samērā mazizplatītu nodarbošanās veidu — šitake sēņu audzētavu zemnieku saimniecībā «Garikas». Brauciena dalībnieki uzzināja gan par šo specifisko sēņu audzēšanu, gan pārstrādi un realizācijas iespējām. Uzmanību piesaistīja fakts, ka saimniecībā «Garikas» pakārtoti sēņu audzēšanai attīstīties arī tūrisms. To veicinājusi cilvēku lielā interese par Japānas izcelsmes sēņu audzēšanu Latvijā.

Ikvienam ciemiņam ir iespēja pēc ekskursijas šitake sēnes arī nobaudīt. Tā kā sēnes aug tikai vasarā, saimniecībā notiek to pirmapstrāde — kaltēšana. Protams, ka safasētās sēnes visi iegādājās līdzvešanai mājās. Tieši pateicoties tūrismam, «Garikās» audzētās sēnes tiek realizētas turpat saimniecībā.

Aizputes novadā — zaji un bioloģiski

Aizputes novada Kazdangā Latgales lauksaimnieki iepazīsies ar SIA «Elpa» — piena pārstrādes uzņēmumu, kas savā darbībā īsteno ideju par maksimāli dabīga produkta ražošanu, izmantojot

● Skrundas novada Rudbāržu pagasta saimniecībā «Garikas» šitake sēnes aug mājas pagalmā. Tās tiek novāktas un izkaltētas. Fasētā veidā sēnes iegādājas arī pircēji.

● Savvaļas zirgi līdz ar haileriem zemnieku saimniecībā «Bētas» ir tie, kuri rūpējas par apkārtējās vides sakopšanu. Laukos un plāvās krūmi un nezāles vairs nav jāplauj.

senas un tradicionālas ražošanas metodes. Vairākiem uzņēmuma produktiem ir piešķirtas tiesības lietot zīmi «Kvalitatīvs produkts» jeb *zajo karotīti*.

Interesanti bija iepazīties ar Kazdangas pili un parku, uzzināt, kā tiek izmantotas kādreizējā Kazdangas lauksaimniecības tehnikuma telpas. Izrādās, tur pašlaik izstādīti ar mežsaimniecības nozari saistīti eksponāti.

Aina Golubeva stāsta: «Aizputē mūs sagaidīja novada lauku attīstības speciāliste Daiga Petrauska. Viņa sniedza izsmelto informāciju par aktualitātēm, par lauksaimniecības attīstību novadā. Tieši Daiga bija tā, kura mums ieteica apmeklēt zemnieku saimniecību «Ozollejas» — bioloģisko saimniecību, kas nodarbojas ar rudzu iesala gatavošanu. To pārsvārā izmanto maizes cepēji.» Saimniecības īpašnieks Alberts Dovkans izsmelto stāstīja un rādīja ražošanas procesus, dalījās pieredzē un atbildēja uz daudziem lauksaimnieku jautājumiem.

Turpat netālu no «Ozollejām» atrodas Rūķu muzejs. Apriķu muižas ēkas pagalmā uz Rūķu takas viesus sagaidīja Lielais rūķis — Aina Cērmāne. Muižas bēniņos ir iekārtots Lažas pagasta muzejs, kura galvenais uzdevums ir kultūrvides vērtību izpēte, saglabāšana un popularizēšana sabiedrības atpūtas un izglītošanas labā. Arī rūķiem šeit ierādītas savas telpas. Tā senās godības

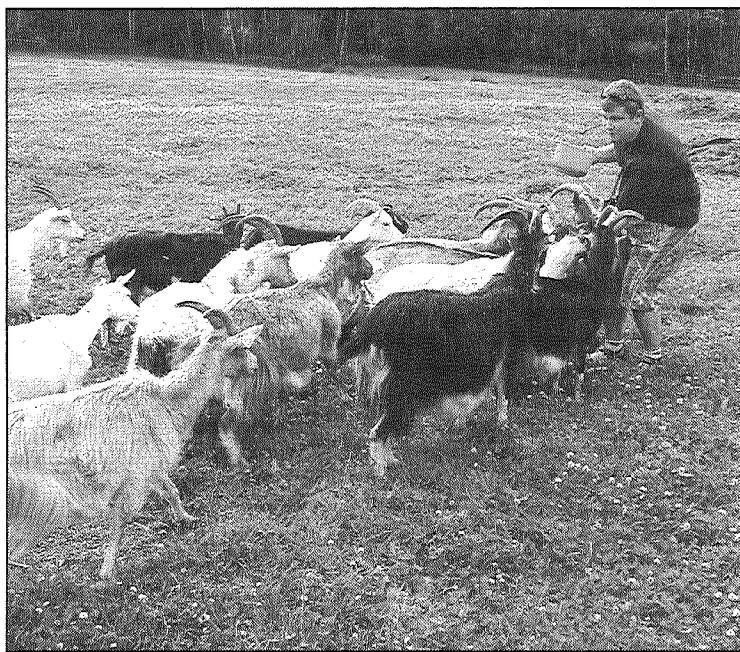
bēniņos lieliski sadzīvo novada vēsture un pasakas.

Atpūtas komplekss «Laikas» — tā bija laipna un rūpīga sagaidīšana vēlā vakara stundā ar uz ugunsкура vārītu laša zupu. Sekoja dalīšanās pieredzē par lauku tūrisma, viesu uzņemšanu. Kopā ar saimniekiem viens secinājums — darbs, ko dari, ir jāmīl. Tā kā «Laikas» atrodas jūras krastā, te ir iekoptas taciņas, kas ved uz liedagu, ierīkotas telšu un ugunsкура vietas. Nakts un agrais rīts pie jūras — milzīgs patīkamām emocijām piesātināts dopings ne vien atlikušajai brauciena daļai un mājupceļam, bet arī vēlākam laikam.

Kazas, aitas un miniliellopi — Kuldīgas novadā

Otrā pieredzes apmaiņas brauciena diena sākās Kuldīgas novada Vārmes pagasta piemājas saimniecībā «Rāznieki», kuras īpašniece Gunta Ēķe iepazīstināja ar kazu ganāmpulku. Saimniecībā audzē vietējās šķirnes kazas, no kurām iegūto pienu pārstrādā sierā. Tika dota iespēja tuvāk apskatīt un līdz niansēm izpētīt kazu slaukšanas iekārtu, ko veiksmīgi, ieguldot minimālus līdzekļus, izgatavojis kāds vietējais sava aroda pratējs.

Protams, svarīgas ir zināšanas par kazu audzēšanas smalkumiem, taču brokastu reizē vie-

● Kuldīgas novada Vārmes pagastā piemājas saimniecībā «Rāznieki» audzētās kazas ātri vien pamana cilvēku rokās spainīti ar spēkbarību, kas tām ļoti garšo.

● Kuldīgas novada Rendas pagastā piemājas saimniecības «Paegles» īpašnieki aizrāvušies ar vingliemežu audzēšanu. Latvijā un Latgalē šī saimniekošanas nozare vēl jauna.

siem no Latgales tika dota iespēja arī nogaršot kazas sieru un tikko slauktu siltu pienu.

Piemājas saimniecības «Riežnieki» novirziens — bioloģiskās aitu gaļas ražošana. Saimniecībā īstenots Eiropas Savienības projekts lauku saimniecību modernizācijā — uzbūvēta aitu mītne. Īpašniece Sarmīte Zabīte pastāstīja gan par aitu mītnes celtniecību, gan parādīja savas sprogaines ganības.

Zemnieku saimniecība «Bētas» ir daudznozaru saimniecība, kuras pamatnozares ir liellopu gaļas audzēšana un piena lopkopība. «Bētas» ir arī putni, eksotiskie dzīvnieki, savvaļas zirgi un apkārtējās ainavas īsteno kopēji — savvaļas govju haileriem. Apmeklējot daudzās liellopu ganīšanas vietas, ar interesi klausījāmie saimnieka Ilmāra Pilenieka novērojumu un atziņas par ekonomisko resursu izmantošanu, par to, ka it visam nemitīgi jārēķina līdzī. Zemnieka zināšanas ir ļoti plašas, to jutām gan vērojot daudzos gaļas liellopu šķirņu pulciņus, gan apskatot tādas eksotiskus dzīvniekus kā lamas,» stāsta A. Golubeva. «Mums bija iespēja arī redzēt vienu no mazākajām liellopu šķirnēm pasaulē — *dexter*. Būtiskākā saimnieka atziņa, ka, tikai pateicoties daudznozaru saimniekošanai, strādāt var bez zaudējumiem. Tā mums bija pamatota viela pārdomām. Tā kā I. Pilenieks ir liels savā novada

patriots, mums bija iespēja apmeklēt arī Vārmes evēģēliski luterisko baznīcu, kas pēc nodeģšanas tagad ir atjaunota.»

Savukārt Kuldīgas novada Rendas pagasta piemājas saimniecības «Paegles» īpašniece Ausma Vaiva Voitko ceļotājiem pastāstīja un parādīja vingliemežu audzēšanas īpatnības. Saimniecībā vingliemeži ir jau otro gadu, dzīvo īpaši ierīkotos voljēros, kur to atrašanās ierobežo elektriskais gans.

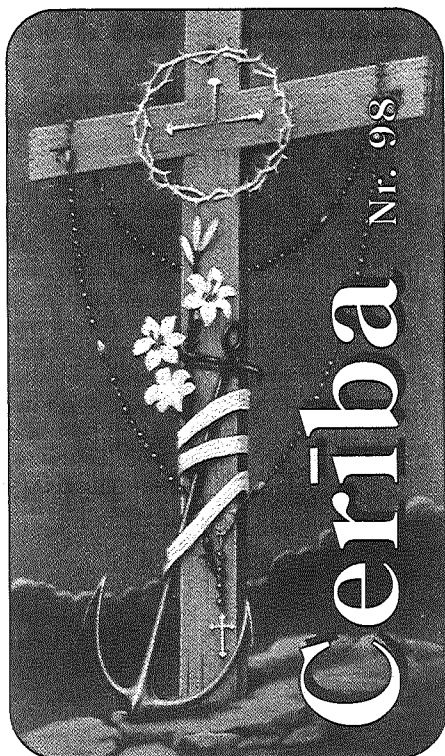
Lauku speciāliste atzīst, ka tieši šī saimniecība daudzus brauciena dalībniekus ieinteresēja, jo vingliemežu audzēšana Latvijā vēl ir jauna un šķiet saistoša.

Pieredzes apmaiņas brauciena pēdējais apskates punkts — Īvandes ūdenskritums Rendā. Atpūtai pirms mājupceļa.

Bija lietderīgi

Biedrības «Preiļu lauksaimnieku apvienība» biroja vadītāja Aina Golubeva secina, ka pieredzes apmaiņas brauciena programmas dažādība deva iespēju apvienības biedriem uzzināt interesantus jaunumus gan tradicionālajā, gan netradicionālajā lauksaimniecībā. Divu dienu laikā tika maksimāli izmantots laiks, lai iepazītos ar dažāda profila saimniecībām. Visi brauciena dalībnieki ir vienprātīgi, ka šādi pasākumi ir vajadzīgi un lietderīgi, jo katrs ir guvis vērtīgu pieredzi.

Sagatavoja L. Kirillova

Lūgšana

Mans Dievs, kas esi viens, kas vienīgais esi paties un nemainīgs, kas vienīgais radi mīlestību un dari to pilnīgu, kas esi mans vienīgais Tēvs un Mācītājs,

mans Dievs, kas mani radīji un pie kā man jāatgriežas, jo citādi man nebūs miera, nebūs labuma, nebūs prieka,— mans Dievs, es atdošu Tev savu sapņus un lēmumus, savu dvēseli un miesu. Palīdzi man tiekties pēc labā un patiesā, palīdzi man izvēlēties Tevi, nevis pasauli, Tavu godību, nevis zemi, tuvākā un Dieva mīlestību, nevis savu labumu. Amen

Par žēlsirdīgo samarieti

Kāds Likuma zinātājs, gribēdams Jēzu pārbaudīt, piecēlās un sacīja: «Mācītāj, kas man jādara, lai iemantotu mūžīgo dzīvi?» Jēzus viņam atbildēja: «Kas ir rakstīts Likumā? Kā tu lasi?» Un vīrs atbildot sacīja: «Tev būs milēt Kungu, savu Dievu, no visas savas sirds, ar visu savu dvēseli un visiem saviem spēkiem, un ar visu savu prātu, un savu tuvāko kā sevi pašu.» Tad Jēzus viņam sacīja: «Tu pareizi atbildēji. Dari tā un tu dzīvosi.»

Nedomāju, ka Likuma zinātājam interese mūžīgās dzīves iemantošana, bet viņš gribēja pārbaudīt Jēzu Likuma zināšanā. To norāda arī nākamais jautājums: «Kas tad ir mans tuvākais?» Šo atbildi Likuma zinātāji tulkoja dažādi. Daži uzskatīja, ka tuvākais ir tikai ģimenes locekļi. Citi par tuvākajiem uzskatīja savus tautiešus, bet cittautiešus sauca par gojiem. Rasisma piekritēji dažas cilvēku rases par uzskatīja par iznīcināmām. Piemēram, vācu nacisti jūdu tautu pakļāva genocīdam. Sociālisms un komunisms šķiru cīņu uzskatīja par iemeslu kulaku, kapitālistu un citādi domājošo vajāšanai, kā cilvēku iznīcināšanas galveno kritēriju. Šis idejas vārdā daudzi miljoni cilvēku tika nošauti, nomocīti, aizgāja bojā lāģeros.

Jēzus stāsta šādu līdzību šim pieminētajam Rakstu zinātājam: «Kāds cilvēks gāja no Jeruzalemes uz Jerhu un krita laupītāju rokās. Tie viņu ne tikai aplaupīja, bet arī ievainoja un, pametuši pusdzīvu, aizgāja. Pa to pašu ceļu gadījās iet priesterim un levitam, kas, redzēdami vīru, aizgāja garām. Taču kāds samarietis, kas gāja pa to pašu ceļu, viņu ieraudzīja, iežēlojās, sniedza pirmo palīdzību un nogādāja mājvietā ārstēšanai, solidams segt visus izdevumus. Kurš no šiem trijiem tev liekas tuvākais tam, kas bija kritis laupītāju rokās?» Likuma zinātājs atbildēja: «Tas, kurš parādīja vīram žēlsirdību.»

Tad Jēzus sacīja: «Ej un dari arī tu tāpat!»

Tagad ir nodibināta un darbojas «Samariešu apvienība», kas ir starptautiska apvienība, tās nodaļa atrodas arī Rīgā. Samarieši cenšas palīdzēt visiem, kuri dzīvē nonākuši kādās grūtībās.

Baznīca, mācot katehismu, liek iemācīties arī žēlsirdības darbus. No tiem, kas attiecas uz dvēseles dzīvi, piemin septiņus:

- 1) ved grēciniekus uz labu ceļu;
- 2) pamāci nemācītos;
- 3) dod labu padomu šaubīgajiem;
- 4) iepriecini noskumušos;
- 5) pacietīgi panes netaisnības;
- 6) labprāt piedod tiem, kuri tevi kaitinājuši;
- 7) lūdz Dievu par dzīvajiem un mirušajiem.

Parastākie žēlsirdības darbi, kas tu vāki miesai:

- 1) paēdini izsalkušos;
- 2) padzirdini izslāpušos;
- 3) apģērb kailos;
- 4) uzņem svešiniekus savās mājās;
- 5) apmeklē cietumniekus;
- 6) apraugi slimniekus;
- 7) aproc mirušos.

Pie kāda itāļu rakstnieka atnāca jauniešs un lūdza grāmatu, kas varētu būt par pavadoni viņa dzīves ceļā. Rakstnieks ieteica jauniešim ņemt katehismu, sacīdams: «Tā ir vislabākā grāmata, kura iemācīs jūs labi dzīvot.»

Tagad daudz laupītāju mūs apdraud dzīves ceļā — neticība, augstākās varas neatzišana, dzeršana, narkomānija, sekss, mantkāriba un dzīves grēcīga baudīšana. Jā alkohols varētu runāt, tad tas teiktu: «Es izpostu visu un visus. Bērnus un jaunatni padaru par vājiem un nespēcīgiem. Bagātus padaru par nabagiem. Veselos — par slimiem. Stipros — par vājiem. Gudros — par muļķiem un idiotiem. Saprātīgos — par vājprātīgiem. Tikumīgos — par netikumiem un palaidņiem.»

Es esmu pirmās šķiras zaglis. Es nozogu no ģimenēm vislabākos tēvus un dēlus, padaru tos par ģimenes dzīves un miera postītājiem. Es atrauju no Baznīcas viszūticamākos bērnus. Nozogu tautai visspēcīgākos pilsoņus. Es iezogos arī skolās un nolaupu pat visapdāvinātākos audzēkņus. Visbeidzot es nolaupu arī mieru, tikumus un labos ieradumus un padaru cilvēkus nelaimīgus šajā un viņpasaulē.»

Ziemeļvācijas un Skandināvijas apustulis bīskaps svētais Ansgars savā jaunībā bija nepastāvīgs un vieglprātīgs. Par dzīves nopietnību viņam nebija nekādas jēgas. Pasaule viņam sagatavoja daudz briesmu, un viņš tajās būtu nokļuvis, ja Dievs savādā veidā nebūtu parādījis tuvojošos nelaimi. Ansgaram likās, ka viņš iet pa dubļainu taku. Abās pusēs asi ērkšķi un biezi krūmi, kas neļauj novērsties malā. Pa taku iet kļūst aizvien grūtāk un neciešamāk. Tad viņš paceļ acis un ierauga citu taku — visai tuvu, līdzenu, gaišu un bez kādiem šķēršļiem. Pa to taku iet, pat it kā skrīen spožu meiteņu pulks. Viena no viņām ir par visām spožāka. Meitenes māj viņam, lai nāk pa viņu ceļu.

Ansgars saprata, ko tas nozīmē. No tā laika viņš ļoti rūpīgi sargāja savu šķistību, kļuva nopietns, nedraudzējās ar izlaidīgajiem, beidzot kļuva apustulis un svētais.

Pasaule ir daudz cilvēku, bērnu, jauniešu, sieviešu un vīriešu, kuru ievainotās dvēseles dzīļi cieš. Dažreiz nelaimē nākusi no sliktiem cilvēkiem un reizē ir viņu pašu vaina. Lai kā tur arī nebūtu, bet visur ir vajadzīgi žēlsirdīgie samarieši. Viss atkarīgs no tā, cik atsaucīgi esam. Vai mēs spējam ieskatīties citu bēdās, ciešanās un postā.

Kristus, runādams par Pastaro Tiesu, uzsver, ka viss atkarīgs no tā, cik žēlsirdīgi esam bijuši: «Jo svētīgi žēlsirdīgie, jo viņi tiks apzēloti.» (Mt.5,7)

Dekāns P.Vilcāns

Bīskapa vizitācija — ielūkošanās draudzes garīgajā dzīvē

Ik gadus, arī šovasar, Rēzeknes — Aglonas diezēzes draudžu ticīgie un priesteri uzņem pie sevis bīskapu. Notiek tā sauktās bīskapa vizitācijas. Ko tas nozīmē, kāds ir vizitāciju mērķis? Lūk, neliels skaidrojums.

Vārds «vizitācija» cēlies no latīņu vārda «visitatio» — apmeklējums. Katras diecēzes bīskapu pēc Baznīcas noteikumiem saista pienākums ik gadu veikt draudžu vizitācijas. Tā kā parasti diecēzē ir vairākas draudzes, tad Baznīcas noteikumi paredz, ka vismaz reizi piecu gadu laikā jāizdara katras draudzes vizitācija. To parasti veic diecēzes bīskaps, bet var darīt arī viņa palīgs. Vizitācijas mērķis — tikties ar draudžu locekļiem, novērtēt draudžu garīgās dzīves līmeni.

Latvijas brīvvalsts laikā vizitācijas notika bieži un svinīgi. Tā, piemēram, 1939. gadā Latvijā bija izdarītas 33 kanoniskās vizitācijas. Par 1935. gadā notikušo bīskapa Jāzepa Rancāna vizitāciju Jēkabpilī rakstīja žurnālā «Gaisma» augusta numurā. Kā šis pasākums notika? Augsto viesi draudzes prāvests sagaidīja Krustpils dzelzceļa stacijā. Bīskapam izkāpjot no vilciena, divas mazas meitenes tam pasniedza ziedus. No stacijas bīskaps devās uz trīs kilometrus

● V.E. Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis 18. jūlijā bija ieradies vizitācijā Preiļu Romas katoļu draudzē. Attēlā bīskaps (centrā) kopā ar priesteriem un procesijas dalībniekiem. Foto: A.Kazakevičs

attālo Daugavas pārceltuvi. Upes otrajā krastā pie skaisti pušķotajiem vārtiem pulcējās cilvēku pūļi, lai kopā ar procesijas dalībniekiem sagaidītu augsto viesi. Prāvim piestājot, bīskaps tuvojās sagaidītājiem. No Daugavas krasta V.E. bīskaps Jāzeps Rancāns devās uz baznīcu. Arī tur bija uzcelti goda vārti. Tur procesiju un bīskapu sagaidīja draudzes prāvests. Bīskaps svinīgi iegāja baznīcā, kur koris šajā laikā dziedāja «Ecce sacerdos magnus». Pēc dažām

lūgšanām bīskaps uzrunāja tautu. Pēc uzrunas sekoja aizlūgums par draudzes mirušajiem locekļiem. Savukārt pēc dievkalpojuma procesija svinīgā gājienā pavadīja bīskapu uz draudzes māju. Toreiz vizitācijas bieži vien notika vairākas dienas, tāpēc nākamajā dienā bīskaps vadīja svinīgu svēto Misi.

Vēlāk, mainoties valsts iekārtai, sākās izmaiņas arī draudžu vizitācijās. Padomju gados bīskapu vizitācijas bija jāaskaņo ar valsts

iestādēm. Bija arī tāds periods, kad kanoniskās vizitācijas vispār nenotika, jo Latvijā nebija bīskapa. 1960. gadā nomira bīskaps Pēteris Strods, bet bīskaps Kazimirs Dulbinskis atradās izsūtījumā.

Bīskapa kanoniskās vizitācijas tika atjaunotas tikai 1965. gadā, jo īsi pirms tam, 1964. gadā, konsekrēja bīskapu Julijānu Vaivodu. Taču vizitāciju nebija daudz, tikai četras, kā arī četras pontifikālmises gadā. Valsts iestādes visiem spēkiem centās šo lietu bremsēt.

Tikai, sākot ar 1990. gadu un Latvijas brīvības atgūšanu, bīskapu vizitācijām nekādu šķēršļu vairs nebija.

Vizitējot draudzes, bīskaps izdala Iestiprināšanas sakramentu. Šis sakraments, kā māca katoļu Baznīcas katehisms, piešķir mums īpašu spēku, lai mēs spētu izplatīt un aizstāvēt ticību ar vārdiem un darbiem kā īsti Kristus liecinieki, lai mēs droši apliecinātu Kristus vārdu, lai nekad nekaunētos no krusta. (Kat.kath.303)

Lai saņemtu Iestiprināšanas sakramentu, kandidātam ir jābūt žēlastības stāvoklī. Viņam vispirms ir jāizsūdz grēki, lai tiktu šķīstīts un sagatavots saņemt Svētā Gara dāvanas.

Iestiprināšanai tāpat kā Kristības saņemšanai nepieciešams, lai kandidāti sameklētu krusttēva un krustmātes garīgo palīdzību.

Agrāk, kā jau teicu, bīskapa vizitācijas draudzēs notika divas vai pat trīs dienas. Tagad gan notiek vienas dienas laikā.

Bez tam diecēzes bīskaps ik pēc pieciem gadiem dodas vizītē pie pāvesta, lai viņu informētu par stāvokli diecēzē.

Katra bīskapa vizitācija ir garīgs stiprinājums gan draudzes prāvestam, gan visiem draudzes ticīgajiem.

Dekāns J.Stepiņš

DIEVS PIENĒM TIKAI NO SIRDIS TEIKTOS VĀRDUS.

Latvijas lauksaimnieki Eiropā ir sadzirdēti

Eiropas Parlamenta Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejā apstiprinātais ziņojuma «Kopējā Lauksaimniecības politika (KLP) pēc 2013. gada» galējais projekts ir diezgan cerīgs Latvijas lauksaimniekiem.

Ziņojumā ir ļoti daudz analīzes un izvērtējuma, kas norāda uz būtiskām problēmām esošajā politikā un faktā, ka esošā politika nespēj nodrošināt KLP augsto mērķu sasniegšanu, piemēram Eiropas kopējās lauksaimniecības politikas viens no pamatmērķiem ir augsts dzīves līmenis lauksaimniekiem un dzīves kvalitātes līmeņa starp laukiem un pilsētām izlīdzināšana — un ziņojums atzīst, ka esošā politika to nenošķirina un nespēj nodrošināt, kā arī nespēj nodrošināt mērķa par tirgus stabilizāciju realizēšanu.

Ziņojumā ir analizētas un akcentētas divas būtiskākās lietas, kas ir svarīgas Latvijas lauksaimniekiem — taisnīgi maksājumi un uz objektīviem kritērijiem balstīta to aprēķināšanas kārtība.

Ziņojumā ir uzsvērts, ka atbalsta maksājumiem no kopējā lauksaimniecības budžeta ir jābūt taisnīgiem starp vecajām un jaunajām dalībvalstīm, un ka to aprēķinā-

šanā ir jāatspoguļo vēsturiskajiem kritērijiem. Nenoliedzami, ka pārāgrī sapriecāties nedrīkstam, jo ziņojums ir vispārīgā formā, un reforma būs vēl jāievieš. Zemnieku Saeima arī ir pārliecināta, ka vēl «šķēpi tiks laužti» runājot un diskutējot par taisnīgiem maksājumiem, jo formulējums «taisnīgi» pieļauj plašas interpretācijas iespējas, bet būtiski, ka Eiropas Parlaments ir akcentējis un atzinis, ka maksājumi starp valstīm nav taisnīgi. To viennozīmīgi var uzskatīt par pozitīvu signālu. «Tomēr mums jāapzinās, ka izpratne par taisnīgu un progresīvu Eiropas lauksaimniecības politiku būs vēl nākamo desmit gadu lielākais izaicinājums», pārliecināta ir Maira Dzelzkalēja, Zemnieku Saeimas priekšsēdētāja vietniece.

Tāpat Zemnieku Saeima pozitīvi vērtē, ka ziņojumā arī pausts, ka Eiropas lauksaimniecības politika nedrīkst tikt nacionalizēta — proti, ir jāsiglabā kopēja lauksaimniecības politika Eiropā. Parlaments uzstāj, ka KLP nav jānodod dalībvalstu pārziņā, jo vienota politika un kopīgs mērķis darīs stiprāku šo sektoru globālā kontekstā un uzskata, ka lauku saimniecību dzīvotspēja un lauksaimnieku dzīves kvalitāte ir lauksaimnieciskās darbības turpināšanās obligāts priekšnoteikums — tādēļ visiem

ES lauksaimniekiem kā pamatmaksājumu vajadzētu saņemt tiešos platību maksājumus no ES budžeta, tādējādi garantējot Eiropas lauksaimnieciskās ražošanas modeļa sociālo un ekonomisko ilgtspējību ar mērķi panākt, lai Eiropas patērētājiem būtu pamatnodrošinātība ar pārtiku, lauksaimniekiem būtu iespēja konkurētspējīgā veidā ražot augsti kvalitatīvu pārtiku, visā ES tiktu atbalstīta lauksaimnieciskā darbība un darba vietu radīšana lauku apgabalos, kā arī pamatlīmenī nodrošinātas sabiedriskas preces, pildot laba lauksaimniecības un vides stāvokļa savstarpējās atbilstības prasības un ievērojot augstus kvalitātes standartus un dzīvnieku labturības standartus.

Ziņojumā arī norādīta būtiska lauksaimnieku un mežsaimnieku loma atjaunojamo energoresursu nozarē, atzīstot, ka lauksaimniecība dod vislielāko piesaimes klimata pārmaiņu un enerģētikas jomās. Tieši ar enerģijas ražošanu lauksaimniecība un mežsaimniecība kļūst patiesi spēcīgas un ilgtspējīgas. Ir pamats uzskatīt, ka tiks izstrādāti speciāli instrumenti un atbalsta mehānismi, lai stiprinātu lauksaimniecības iesaisti atjaunojamo energoresursu nozarē un enerģijas ražošanā. Ne tikai Eiropa 2020 stratēģija, arī KLP nākotnē būtisku lomu

EP iedala atjaunojamo energoresursu izmantošanai un videi draudzīgas enerģijas ražošanai, tādēļ neizprotami, kādēļ Latvijas valdība tā arī nav spējusi nedefinēt Latvijas AER politiku.

Būtiski ir EP novērojumi un atzinumi, ka Eiropas lauksaimniecība noveco un nepieciešams lauksaimniecībai piesaistīt jaunus cilvēkus. Un jau nāk ar priekšlikumiem, ka jaunajiem lauksaimniekiem varētu būt speciāli atbalsta instrumenti — atviegloti aizdevumi, speciālas kredītkreditprogrammas u.c. Zemnieku saeima uzskata, ka šī problemātika jārisina arī Latvijā, jāatjauno lauksaimniecības prestižs un jāradā, ka lauksaimniecības biznesšobrīd ir tikpat aizraujošs, moderns, uz tehnoloģijām un zināšanām balstīts kā citās nozarēs. Nenoliedzami, ka speciāli atbalsta instrumenti jaunajiem lauksaimniekiem būtu motivējoši jauniem cilvēkiem iesaistīties lauksaimniecības nozarē.

Lai arī daudz ir diskutēts par iedzīvotāju koncentrēšanos pilsētās, tomēr līdzšinējā politika, ar atbalstu mazāk labvēlīgajiem apvidiem, nerisināja problemātiku, tādēļ Zemnieku saeima ļoti pozitīvi vērtē EP aicinājumu veidot speciālu lauku attīstības un kohēzijas politiku, kas veicinātu pamesto apgabalu atveseļošanu un tālāku attīstību.

Beļģija pārņēma ES prezidentūru

Lai nodrošinātu lielo un mazo valstu vienlīdzību Eiropas Savienībā, divas reizes gadā mainās savienībā prezidējošā valsts. 1. jūlijā rotācijas kārtībā nomainot Spāniju, ES prezidentūru uzsāka Beļģija.

Prezidentūras laikā valsts pilda vairākas nozīmīgas funkcijas, piemēram, administrē un koordinē Eiropas Padomes darbu, uzņemas iniciatīvu pārrunās pirms lēmumu pieņemšanas, pilda starpnieka funkciju sarunu procesā, kā arī reprezentē EP gan attiecībā ar Eiropas Komisiju, gan arī pārstāvot padomi ārpus ES.

Beļģija turpinās trīs pēc kārtas prezidējošo valstu — Spānijas, Beļģijas un Ungārijas — noslēgto sadarbības programmu, kas paredz dažādus īstermiņa un ilgtermiņa mērķus, piemēram, mūžizglītības attīstību, dalībvalstu vienlīdzīgu piekļuvi pirmsskolas izglītībai un ciņu pret vides problēmām. Šī ir pirmā prezidējošo valstu sadarbības programma, kas īstenota pēc Lisabonas līguma ieviešanas, tāpēc kalpo arī kā sadarbības metožu ietvars nākamajām prezidējošajām valstīm.

Ikviens valsts pirms ES prezidentūras izstrādā arī speciālu programmu, kurā uzskaita prezidentūras laikā veicamos darbus, prioritātes un gaidāmos izaicinājumus nākamajam pusgadam. Beļģijas uzmanības lokā paredzēta ES budžeta pārskatīšana, iezīmējot finanšu perspektīvas 2014.-2020. gadam, jaunās stratēģijas «ES 2020» izstrāde, klimata pārmaiņu mazināšana, nabadzības apkarošana un cīņa pret ekonomiskajām problēmām. Beļģijas vadības laikā turpināsies arī Lisabonas līguma ieviešana, veicot izmaiņas ES institucionālajā ietvarā. Vēl kāds svarīgs Beļģijas prezidentūras dienas kārtības jautājums — Eiropas Ārējās darbības dienesta izveide un tā darba veiksmīga uzsākšana, kas Lisabonas līguma ietvaros veidotu lielāku ES ārējo ietekmi un padarītu redzamāku ārpolitikas izmaksu lietderību.

Liela nozīme nākamajā pusgadā tiks pievērsta arī paplašināšanās procesam. Kā atzinis Beļģijas Valsts sekretārs ES jautājumos Olivjē Šastels, iestāšanās sarunas ar Horvātiju, Īslandi un jo īpaši Turciju, tieši Beļģijas prezidentūras laikā varētu ievērojami paātrināties. Būtiska loma ES ārpolitikā atvēlēta arī Latvijai, kas turpinās Austrumu partnerības tālāku attīstību, īsteno sarības projektus ar ES austrumu kaimiņvalstīm, kā arī palīdzēs stiprināt ES lomu Centrālāzijā. Latvija arī piekritusi pārstāvēt Beļģiju tās prezidentūras laikā Uzbekistānā.

Kamēr Beļģija vadīs savienību, gaidāmi tādi svarīgi notikumi kā ES rudens samits oktobra beigās, kura laikā paredzēts apstiprināt ES inovāciju programmu un Eiropas Padomes vadītāja Hermana Van Rompeja darba grupas ziņojumu, kā arī ES līderu samits decembra vidū.

Beļģijas valdība ES prezidentūras pienākumu izpildīšanai piešķirusi aptuveni 100 miljonus eiro (70,2 miljonus latu). Beļģijas prezidentūras laiks gaidāms īpaši produktīvs arī tāpēc, ka jaunais EP prezidents nāk no Beļģijas — Hermans Van Rompejs, kas ir bijušais Beļģijas premjermministrs, jau iepriekš ļoti sastrādājis ar Beļģijas pārstāvjiem ES.

Pēc Beļģijas ES prezidentūru turpinās Ungārija, savukārt Latvija ES prezidentūru pārņems no Itālijas 2015. gada pirmajā pusgadā.

Eiropas Komisija aicina noregulēt nodokļu sistēmu, lai ņemtu vērā ietekmi uz vidi

Eiropas Komisija kopā ar ANO Vides programmu iesniedza jaunu plašu ziņojumu, kurā uzsvērts, ka radikāli jāmaina veids, kādā lielākās tautsaimniecības izmanto ierobežotos resursus. Ziņojumā sniegta zinātniski pamatotas prioritātes vides jomā, iedalot produktus, materiālus, ekonomiskās un dzīvesveida darbības atbilstīgi to iedarbībai uz vidi un resursiem. Ziņojumā iekļauta informācija, kas vēsta, ka vairāk nekā puse no visām pasaules pārtikas kultūrām tagad tiek izmantotas dzīvniekiem, un divkārtš labklājības pieaugums parasti par 60 līdz 80% palielina vides noslodzi.

— 140 lappušu garajā ziņojumā, kas sagatavots kopā ar starptautisko ekspertu grupu resursu ilgtspējīgas pārvaldības jomā, norādīts, ka likumdevējiem un politikas veidotājiem, cenšoties samazināt nelabvēlīgo ietekmi uz Zemes labklājību, būtu jāizmanto nodokļi un citi stimuli, lai veicinātu videi nekaitīgāku lauksaimniecisko darbību un samazinātu fosilā kurināmā izmantojumu.

Vides komisārs Janess Potočniks sacīja: — Šis ziņojums skaidri apliecina, ka steidzami jāpārorientējas uz tādū ekonomiku, kas resursus izmanto efektīvi. Tas ir titānisks uzdevums, bet tas ir būtiski svarīgs mūsu turpmākajai labklājībai un dzīves kvalitātei. Ja mēs patiešām gribam mainīt resursu izmantošanas veidu, tad īstenot cenu maiņu, izmantojot nodokļus, ir viena no iedarbīgākajām un efektīvākajām pieejām.

— Mēs varam panākt gan ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, gan vides aizsardzību, teica Anđžela Kropere (*Angela Cropper*), Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas (*UNEP*) izpilddirektora vietniece. «Jāsāk ar pasākumiem, kas dod vislielāko ieguldījumu, lai mazinātu cilvēku nodarīto kaitējumu ekosistēmām. Šajā sakarā šim ziņojumam ir vislielākā nozīme, lai rosinātu politikas veidotāju domāšanu. Un katram no mums tas atgādina: nolieciet malā steika nazi, nodzēsiet gaismu, izslēdziet termostatu vai gaisa kondicionētāju, nelidojiet ar lidmašīnām un, cik vien bieži iespējams, novietojiet savu auto mašīnu stāvvietā. Šāda rīcība dos vislielāko ieguldījumu vides un mūsu planētas aizsardzībā.

Galvenie vaininieki

Ziņojums «Patēriņa un ražošanas ietekme uz vidi — prioritārie produkti un materiāli», ir jaunākais ziņojums, ko sagatavojusi starptautisko ekspertu grupa resursu ilgtspējīgas pārvaldības jomā. Izmantojot dzīves cikla analīzi, tajā sistematizēti ražošanā, patēriņā un utilizācijā nepieciešamie materiāli un enerģijas resursi, kā arī noteikti visā pasaulē videi viskaitīgākie procesi, produkti un materiāli. Saraksta galvgalā ir lauksaimniecības preces, jo īpaši produkti, kas iegūti no dzīvniekiem, kuriem izbarota vairāk nekā puse no visām pasaules pārtikas kultūrām.

Uz sarkanās līnijas atrodas arī fosilā kurināmā izmantotāji, jo īpaši elektriskās iekārtas un citas nozares, kas patērē daudz ener-

ģijas, dzīvojamo telpu apkure un transports. No vielām, kas savā dzīves ciklā atstāj vislielāko ietekmi uz vidi, minama plastmasa, dzelzs, tērauds un alumīnijs.

Ekspertu grupa kā prioritāti vides noslodzes mazināšanā min šādus faktorus: klimata pārmaiņas, biotopu pārmaiņas, slāpekļa un fosfora piesārņojums, zivju, mežu un citu resursu pārmerīga izmantošana, invazīvas sugas, netīrs dzērmais ūdens un nenodrošināta notekūdeņu notecē, cietā kurināmā izmantošana māj-saimniecībā, svina iedarbība, pilsētas gaisa piesārņojums un apdraudējums, ko darbavietā izraisa sīkas daļiņas.

Labklājība un ar to saistītais apdraudējums

Ekspertu grupa ir norūpējusies, ka labklājība un kaitējums, ko videi nodara cilvēki, iet roku rokā un kļūst arvien lielāks, pretēji populārajam uzskatam, ka lielāka labklājība nodrošina lielāku vides aizsardzību.

Ziņojumā arī norādīts, ka, no vienas puses, lielāka labklājība rada samērā vienkāršas izmaiņas metodēs un ierīcēs, lai kontrolētu tradicionālo gaisu un ūdens piesārņojumu, bet, no otras puses, labklājības pieaugums rada arī vairāk problēmu, piemēram, enerģijas izmantojumu un siltumnicefakta gāzu emisijas. Attiecībā uz CO₂ «divreiz lielāka labklājība parasti par 60 līdz 80% palielina vides noslodzi, un jaunajās ekonomikās šis procents dažkārt ir pat lielāks», teikts ziņojumā.

Mainis transportlīdzekļu nodevu administrēšanu

15. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti vairāki dokumenti, kuri precizē transportlīdzekļu nodevu piemērošanu un iekasēšanu, tostarp, paredzot arī atcelt transportlīdzekļa reģistrācijas nodevu, ziņo Lāsma Sīle, Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste.

Tā kā maksājums, ko ik gadu transportlīdzekļu īpašnieki maksā nodevas veidā, nav sasaistīts ar autoceļu uzturēšanai piešķirto finansējumu, bet gan veido valsts pamatbudžeta ieņēmumus, Satiksmes ministrija rosinājusi nodevu pārveidot par nodokli un izstrādājusi likumprojektu «Transportlīdzekļu ikgadējā nodokļa likums».

Likumprojektā netiek mainīts ar nodokli apliekamais objekts un nodokļa likmes. Atšķirībā no šobrīd spēkā esošā likuma «Par transportlīdzekļu ikgadējo nodevu», jaunajā likumprojektā pre-

cizēti nosacījumi attiecībā uz nodokļu atvieglojumu 50% apmērā piemērošanu lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem un atzītai akvakultūras saimniecībai par kravas automobili un piekabī, kas paredzēta dažādu kravu pārvadāšanai. Likumprojektā iekļauts papildinājums, ka I un II grupas invalīdi ir atbrīvoti no nodokļa maksāšanas par vienu šo personu īpašumā, turējumā vai valdījumā reģistrētu motociklu, triciklu vai kvadriciklu.

Jaunais tiesību akts paredz, ka transportlīdzekļa ikgadējā nodokļa administrēšana tiek nodota Valsts ieņēmumu dienestam. Pašlaik šo funkciju veic VAS «Latvijas Valsts ceļi».

Saistībā ar augstāk minētām izmaiņām, grozījumi veikti arī likumā «Par nodokļiem un nodevām». Lai novērstu vairāku nodevu esamību, šajos grozījumos paredzēts atcelt transportlīdzekļu reģistrācijas valsts nodevu 1,40 latu apmērā.

Grozījumi likumā «Par nodok-

ļiem un nodevām» paredz arī līdzināto lielgabarīta un smagsvara pārvadājumu maksu noteikt kā nodevu. Līdz šim maksas likmes noteiktas Ministru kabineta 2003. gada 10. jūnija noteikumos nr. 295 «Kārtība, kādā veicama samaksa par lielgabarīta un smagsvara pārvadājumiem pa valsts autoceļiem, un maksas apmērs». Paredzēts, ka šie noteikumi zaudēs spēku un to vietā tiks pieņemts Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātais likumprojekts «Lielgabarīta un smagsvara pārvadājumu nodevas likums». Likumprojektā nav paredzētas izmaiņas nedz ar nodevu apliekamo objektu sarakstā, nedz arī nodevas likmēs, un kā līdz šim — iekasētie maksājumi tiks novirzīti valsts autoceļu uzturēšanai.

Ar minētajiem likumprojektiem iespējams iepazīties Ministru kabineta interneta mājas lapā www.mk.gov.lv. Lai minētie tiesību akti stātos spēkā, tie vēl jāapstiprina valdībā un Saeimā.

Transportlīdzekļu vadītāju veselība būs jāpārbauda rūpīgāk

Lai pārņemtu Direktīvas par vadītāju apliecināšanu, Ministru kabineta noteikumos par veselības pārbaudēm transportlīdzekļu vadītājiem tiks iestrādātas konkrētākas prasības ārstniecības iestādēm, kas novērtēs personu veselības stāvokli.

Noteikumu grozījumos precizēts transportlīdzekļu vadītāju medicīnisko pretindikāciju (veselības problēmas, kas neļauj personai vadīt transportlīdzekli) apraksts epilepsijas lēkmju, samanašas un apziņas traucējumu, cukura diabēta un redzes traucējumu gadījumos.

Izstrādātie grozījumi neietekmē veselības pārbažu periodis-

kumu. Jaunais regulējuma projekts attiecas uz ārstniecības personām, kas veic transportlīdzekļu vadītāju un personu, kas vēlas iegūt vadišanas tiesības, veselības pārbaudes. Tas nozīmē, ka tuvākajā nākotnē attiecīgajam medicīnas personālam būs rūpīgāk jāveic iepriekš minēto personu veselības pārbaudes.

Šādas izmaiņas paredz 15. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie grozījumi 2008. gada 5. februāra Ministru kabineta noteikumos «Noteikumi par veselības pārbaudēm transportlīdzekļu vadītājiem un personām, kuras vēlas iegūt transportlīdzekļu vadītāju kvalifikāciju, kā arī par veselības pirmstermiņa pārbaudes izdevumu segšanas kārtību».

Lai jaunie grozījumi stātos spēkā, tiem jāgūst atbalsts arī Ministru kabineta sēdē.

Ar visu noteikumu grozījumu tekstu var iepazīties valdības mājaslapā www.mk.gov.lv.

Jau iepriekš ziņots www.sam.gov.lv, ka tuvākajā nākotnē nebūs nepieciešama ārstniecības iestāžu izsniegta medicīniskā uzziņa un atzinums par veselības pārbaudi. Tā vietā ārstniecības iestādes attiecīgo informāciju par personas veselības stāvokli ierakstīs tikai transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā. To paredz Ceļu satiksmes likuma grozījumi, kas šogad 10. jūnijā izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē, bet vēl nav stājušies spēkā.

Katrs desmitais kravas auto ir drauds satiksmes drošībai

Katrs desmitais kravas transportlīdzeklis, kas brauc pa Latvijas ceļiem, apdraud satiksmes drošību. To pierādīja 15. jūlija reids, kurā tika pārbaudīti transportlīdzekļu tehniskais stāvoklis un svars. Reidā piedalījās Ceļu satiksmes drošības direkcija (CSDD), Autotransporta inspekcija (ATI) un Valsts policija. Būtiskākie kravas transportlīdzekļu defekti atklājās, auto uzbraucot uz CSDD pārvietojamā bremžu stenda un ATI svariem.

Kā informē CSDD sabiedrisko attiecību daļas pārstāve Ieva Bērziņa, reidā, kas notika Grenctāles robežpunktā, tika pārbaudīti vairāk nekā 50 transportlīdzekļi. Lielākā daļa no tiem bija ārvalstīs (Lietuvā, Igaunijā, Polijā, Vācijā, Lielbritānijā, Čehijā u.c. valstīs)

reģistrēti auto.

Diviem no šiem transportlīdzekļiem tika konstatēti bīstami bojājumi bremžu sistēmā. Tādēļ tiem tika noņemtas numurzīmes, kas nepieļauj tālāku dalību ceļu satiksmē. Polijā reģistrētiem kravas transportlīdzekļiem, kas paredzēti bīstamas kravas (benzīna) pārvadāšanai, no trim asīm divām pilnībā nebremzējās viens no riteņiem. Šāds auto apdraud citus satiksmes dalībniekus un tas var izraisīt avārijas ar traģiskām sekām.

Vēl reida laikā diviem Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem būtisku trūkumu vai bojājumu dēļ tika anulēta atļauja dalībai ceļu satiksmē. Tas nozīmē, ka automašīnai mēneša laikā būs jāveic atkārtota valsts tehniskā apskate. Un vēl diviem ārvalstīs reģistrētajiem transportlīdzekļu vadītājiem tika sastādīti protokoli, kuros norādīti būtiski transportli-

dzeļu defekti. Šī informācija tika nosūtīta attiecīgo ārvalstu atbildīgajām institūcijām.

Jau sesto gadu Latvijā tiek veikta regulāra kravas transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa kontrole uz ceļiem. Tās nolūks ir uzlabot ceļu satiksmes drošību un apkārtējās vides kvalitāti. Kopš ir uzskatītas kontroles uz ceļiem, pārbaudīti vairāk nekā 21 tūkstoši transporta vienību. Tomēr par visobjektīvākajām tiek uzskatītas pēdējo divu gadu pārbaudes, kurās izmanto mobilo bremžu stendu. Pēdējā pusotra gada laikā uz ceļiem ir pārbaudīti vairāk nekā pieci tūkstoši transporta vienību. No tiem 10% ir anulēta atļauja piedalīties ceļu satiksmē, bet 2% konstatēti bīstami trūkumi vai bojājumi, kā rezultātā noņemtas valsts reģistrācijas numura zīmes. No visiem šiem transportlīdzekļiem 90% defektu tiek konstatēti tieši mobilajā bremžu stendā.

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknī reģistrētie notikumi

Nozaga ikonas un krustus

Kā informē Preiļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas priekšnieks Aigars Salenieks, 12. jūlijā Aglonas novada Kastuļinas pagastā konstatēta svētlīetu zādzība. No Fojvarkas vecticībnieku draudzes nama zagļi paņēmuši četras ikonas un trīs krustus. Policijā par zādzību uzsākts kriminālprocess.

Piedzēries traktorists pie stūres

12. jūlijā Līvānu novada Jersikas pagastā 1960. gadā dzimis vīrietis vadīja traktoru Belarus-JUMZ alkohola reibumā. Policijas darbinieki konstatēja, ka reibuma pakāpe – 2,54 promiles. Sastādīts administratīvais protokols.

Brauc ar velosipēdiem kunga prātā

Īpašu uzmanību ceļu policijas darbinieki pievērs velosipēdu vadītājiem, kuri bieži vien piedalās satiksmē alkohola reibumā. Arī pagājušajā nedēļā pieķerti vairāki iereibuši un piedzērušies velosipēdisti.

Tā 14. jūlijā Līvānos Rīgas ielā, braucot ar velosipēdu alkohola reibumā, tika pieķerts kāds 1973. gadā dzimis vīrietis. Viņam konstatēti 0,8 promiles liels reibums. Sastādīts administratīvais protokols.

Nākamajā dienā, 15. jūlijā, Līvānu novada Turku pagastā kunga prātā ar divriteni brauca kāds 1972. gadā dzimis vīrietis. Viņš bija augstāka reibuma pakāpē, konstatēti 1,9 promiles. Sastādīts administratīvais protokols.

Savukārt 16. jūlijā Līvānos, Rīgas ielā apturētajam velosipēda vadītājam, 1986. gadā dzimušam vīrietim, tika konstatēti 1,4 promiles liels reibums.

17. jūlijā Līvānos 1970. gadā dzimis vīrietis vadīja sieviešu velosipēdu alkohola reibumā. Viņa kontā – 1,7 promiles.

Ēdot augļus, gribēja lasīt «Privāto Dzīvi»

14. jūlijā Preiļos konstatēts, ka veikalā «Maxima» kāda 1941. gadā dzimusi sieviete nozaga augļus un žurnālu «Privāto Dzīvi». Policijā uzsākts kriminālprocess.

Atsākusies pavasara sērga — sausās zāles dedzināšana

Kā informē Preiļu iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas priekšnieks, atsākusies pavasarim raksturīgā sērga — sausās zāles dedzināšana. Pagājušās nedēļas laikā reģistrēti trīs gadījumi.

14. jūlijā Līvānu novada Rožupes pagastā dega 400 kvadrātmetrus liela platība.

Tajā pašā dienā Līvānu novada Turku pagastā nācās dzēst ugunsgrēku 5000 kvadrātmetru platībā.

17. jūlijā sausā zāle 10 000 kvadrātmetru platībā dega Preiļu novada Preiļu pagasta Novikos.

Atrasts nelegāls alkohols un cigaretes

15. jūlijā Līvānos, Vecbaznīcas ielā, savās mājās 1986. gadā dzimusi sieviete uzglabāja sešus litrus nelegāla alkohola un 17 paciņas cigarešu bez Latvijas Republikas akcīzes markām. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Zagļi paņēma velosipēdu un makšķeres

16. jūlijā Preiļos, Cēsu ielā, zagļi no kādas garāžas paņēmuši sieviešu velosipēdu un makšķeres. Par zādzību policijā uzsākts kriminālprocess.

Kad attapās, nebija aitas un jēru

16. jūlijā Riebiņu novada Stabulnieku pagastā nenoskaidrotos apstākļos kādam saimniekam pazudusi aita un divi jēri. Policija veic lietas apstākļu pārbaudi.

Huligāni kafejnicā Preiļos

19. jūlijā saņemta informācija par to, ka Preiļos kādā kafejnicā vairākas personas veikušas huligāniskas darbības un kafejnicā telpās kārtojušas dabiskās vajadzības. Policija veic notikušā apstākļu pārbaudi.

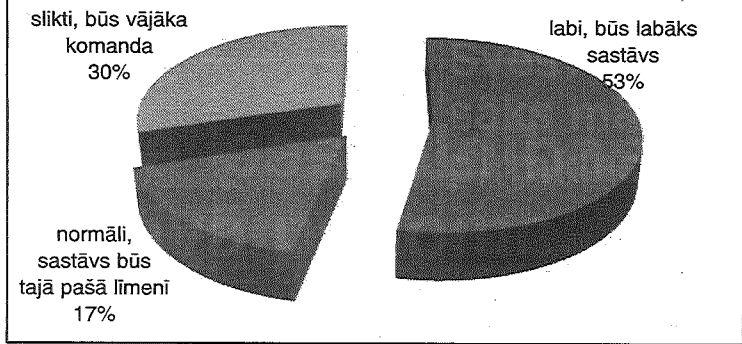
Nepakļāvās policijas darbiniekiem

19. jūlijā Preiļos 1980. gadā dzimis vīrietis nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa informācija

Aptaujas rezultāti internetā (no 12. līdz 18. jūlijam)

Kā vērtējat Rīgas «Dinamo» sastāva komplektāciju?

● «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Tuvākajās nedēļās pieaugs jau tā paaugstinātā lapsēņu un dunduru aktivitāte

Karstā laika ietekmē šovasar vērojama augstāka lapsēņu un dunduru aktivitāte, aģentūrai BNS apstiprināja Latvijas Dabas muzeja vecākais entomologs Jānis Dreimanis.

Lai gan tradicionāli cilvēki lapsēņu klātbūtni visvairāk izjūt augstā, šogad karstā laika dēļ tās aktivizējušas jau vairākas nedēļas iepriekš. Turklāt speciālista prognozes liecina, ka turpmākajās nedēļās no šiem kukaiņiem nāksies piesargāties vēl biežāk, jo viņu skaits, visticamāk, vēl turpinās pieaugt.

Dreimanis arī norādīja, ka izsargāties no lapsēņu kodumiem vislabāk palīdz pašu cilvēku modriība, jo visbiežāk lapsēnes sadzeļ, kad cilvēks tām uzkāpj vai uzsežas virsū. Tāpat der atcerēties, ka šie kukaiņi mīl saldumus, tāpēc pirms saldo dzērienu vai ēdienu baudīšanas būtu vērts pārlicināties, vai tā tuvumā nav manāma kāda lapsene.

Sajūtot lapsēnes tuvošanos, nevajadzētu spēcīgi atgaiņāties, jo šādā situācijā tā jūtas vairāk apdraudēta un var uzbrukt ar lielāku neatlaidību.

Latvijā karsts laiks gaidāms līdz augusta vidum

Karstais laiks šovasar Latvijā saglabāsies līdz pat augusta vidum, kad gaisa temperatūra būs aptuveni plus 25 grādi pēc Celsija skalas vai pat vairāk, aģentūrai LETA stāstīja Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Prognožu nodaļas vadītājs Andris Viksna.

Šonedēļ līdz pat svētdienai saglabāsies liels karstums, kad gaisa temperatūra būs no plus 26 līdz plus 32 grādiem, bet nedaudz vēsāks kļūs pirmdien no otrdien, kad gaisa temperatūra nokritīsies gan tikai par dažiem grādiem, sasniedzot plus 22 līdz plus 27 grādus.

Pēc otrdienas gaisa temperatūra ar katru dienu atkal pakāpeniski paaugstināsies, līdz nedēļas nogalē atkal sasniegs no plus 26 līdz plus 31 grādam.

Karsto laiku pavadīs islaicīgas lokālas lietusskābes, līdzīgi kā tas bija pagājušajā nedēļā, kad vietām nedaudz, bet intensīvi lija. Nākamās nedēļas sākumā, kad kļūs salīdzinoši vēsāks, nokrišņi nav gaidāmi, stāstīja Viksna.

Pirmajā aprīlī mazā Ilzīte ienāk mātes guļamistabā un saka:
— Vai zini, māmiņ, bērnu istabā kāds svešs kungs sēž un skūpstās ar mūsu guvernanti.

— Nevar būt! — iesauca māte un steidzas pārlicināties par sensorālo ziņojumu.

Mazā Ilzīte skrīen tai no muguras un priecīgi sauc:
— April, april! — nav jau nekāds svešs onkulis, bet mūsu pašu tētītš.

Mājskolotājs skaidro mazajai Mirdziņai par dzīvniekiem:
— Nu, Mirdziņ, pie kādiem dzīvniekiem es pierdu? — viņš smaidot jautā.

— Es nezinu, — bērns izmisis saka. — Pāpus saka, ka jūs esat vecs ēzēlis, bet mamma, ka uzpūtīgs mērkaķis.

— Nu, mazais, kā tu vēlies, lai es tev apgrīžu matus? — jautā frizieris.

— Gluži tāpat kā tētim, ar caurumu pakausī, — skan lepna atbilde.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD,
MAINA, MEKLĒJU-DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 22. jūlijam.

T	ā	l	r	.															

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtīņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Tālr./fakss 653-07057.

Koncertēs divas spožas vijolnieces

Māsu Ilzes un Sofijas Kirsanovu četri koncerti divām vijolēm Latvijā ir vienreizēja iespēja mūzikā piedzīvot divu talantīgu mūziķu un spilgtu radošo personību atkalsatikšanos. Ilze un Sofija trīs koncertus spēlēs Latgalē, savas mātes dzimtajā pusē, un vienu Rīgā. Vijolnieces satiksies koncertos, lai pēc tam dotos muzicēt katra savā pasaules malā.

Sofija Kirsanova studē Jeruzalemes Mūzikas un dejas augstskolā, profesora Mihaila Gaislera vijolspēles klasē, savukārt Ilze sekmīgi izturējusi iestājpārbaudījumus Ženēvas mūzikas augstskolā un rudenī sāks studijas profesora Migela da Silvas kamer-mūzikas klasē stīgu kvarteta «Sensus» sastāvā.

Koncertu programmā ir franču baroka komponista Žana Mari Leklēra sonātes divām vijolēm, vijolspēles virtuozs Nikolo Paganīni kompozīcija itāļu romantisma stilā, izcilā krievu romantiķa Pētera Čaikovska Humoreska, spēņu komponista Manuela de

● Sofija Kirsanova.

● Ilze Kirsanova.

Faljas Spāņu deja un viena no ievērojamākajiem 20. gadsimta komponistiem Sergeja Prokofjeva sonāte divām vijolēm.

Ilze un Sofija kopā muzicē jau kopš agras bērnības, kad abas apguva vijolspēles pamatus Emila Dārziņa mūzikas vidusskolā Rīgā. Velāk — studējot Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijā, profesora Jura Švolkovska vijolspēles klasē, koncertējot gan Latvijā, gan

ārpus tās. 2007. gadā vijolnieces ieguva pirmo vietu Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijas kameransambļu konkursā «LMA labākais kameransambļis».

Ceturtdien, 22. jūlijā, plkst. 18.00. vojolnieces sniegs koncertu Preiļu Romas katoļu draudzes kapelā (Preiļu parkā).

Lapegļu sēru formas. Skaisti...

Lapegļu nokarenās jeb sēru formas veido, potējot tās uz augsta stumbra. Kokaudzētāvās pārdod lapegles, piemēram, *Larix decidua 'Puli'*, *Larix kaempferi 'Steff's Weeper'* ar jau izveidotu vainagu — to griež, lai panāktu simetrisku un vienkāršu zarojumu. Lai augi saglabātu savu skaistumu, vainagus regulāri kopj.

Ja lapeglei ir simetrisks vainags, tai var ļaut brīvi augt tik daudz, cik zemu vēlas. Visām šķirnēm zarojums pats no sevis izveidojas pietiekami blīvs un skaists, un īpaša griešana nav nepieciešama, — skaidro stādaudzētājs Pēteris Duļevskis. Ja vainags tomēr liekas par retu, zarus, protams, var noisināt pat uz pusi. Sezonas sākumā spēcīgi apgrīžot dzinumus, jau līdz rudenim vainags būs atguvis vismaz iepriekšējo garumu un kļūvis daudz blīvāks.

Līdzko uzpotētajai šķirnei zari sasnieguši zemi un turpina augt, tos parasti saīsina. Ja vieta atļauj, garos nokarenos zarus var atstāt arī uz zemes, tā iegūstot interesantu, neparastu izskatu augu.

Reizēm koka vainags ir izveidojies uz vienu pusi. To var veidot un labot. Pirmkārt, spēcīgi saīsina zarus, kas aug sakuplojušajā pusē. Otrkārt, cenšas pavilkt (sasiet) dažus zarus uz nesaauģušo pusi. Ja iegādāts augis ar nesimetrisku vainagu un vēl nav iestādīts, mazāk saauģušo pusi pavērs pret dienvidiem.

«Praktiskais Latvietis»

